

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 814

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 12 september 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Lager onderwijs - Zwemvaardigheid

Ouders zijn niet meer gerust in de zwemvaardigheid die hun jonge kinderen op school meekrijgen. De Vlaamse Zwemfederatie en zwembadgroep LAGO trekken aan de alarmbel: ze stellen vast dat sinds de coronapandemie de Vlaamse en Brusselse kinderen in het lager onderwijs veel minder zwemles krijgen, in Brussel gemiddeld slechts 13 minuten per week. Hierdoor is er sinds 2019 een stijging van het aantal inschrijvingen van kinderen in buitenschoolse zwemacademies met maar liefst 28 procent. Ouders schakelen over op privélessen die het volledige leerproces tot maar liefst 1500 euro per kind doen oplopen.

Die ongerustheid van de ouders is niet onterecht. Volgens cijfers van de Universiteit Gent gaan kinderen in de lagere school gemiddeld slechts 50 tot 60 uur zwemmen, verspreid over zes jaar tijd. "Niet haalbaar om daarin alle nodige vaardigheden aan te leren," aldus Peter Van Gerven van vzw Baan Vier, een vzw die al jaren pleit voor meer aandacht voor schoolzwemmen. Sommige basisscholen bieden zelfs helemaal geen zwemles meer. "De overheid moet zwemlessen via de scholen opnieuw bovenaan op de agenda zetten en er samen met alle partners naar streven dat elk kind zijn zwemcapaciteit op basisniveau krijgt", aldus Lode Grossen, algemeen manager van de Vlaamse Zwemfederatie.

Om zwemvaardigheid bij de Vlaming te bespoedigen, staat zwemmen in de eindtermen voor het Vlaamse lager onderwijs en bepaalt de regelgeving dat elke leerling in het lager onderwijs recht heeft op één schooljaar gratis zwemmen. Tegelijkertijd vereisen de nieuwe leerdoelstellingen enkel nog dat scholieren het hoofd boven water kunnen houden, beslist elke school zelf hoe vaak de leerlingen gaan zwemmen, is watergewenning niet opgenomen in de ontwikkelingsdoelen van het kleuteronderwijs en is zwemmen niet opgenomen in de onderwijsdoelen lichamelijke opvoeding en geestelijke gezondheid in het secundair onderwijs.

1. Bestaan er cijfers van het gemiddelde aantal zwemminuten per leerling/jaar in Vlaanderen? Kan de minister die cijfers bezorgen vanaf het jaar 2012 tot nu?
2. Is er sinds januari 2018, sinds het 'Onderzoek lichamelijke opvoeding in het basisonderwijs' van de Onderwijsinspectie, nog onderzoek geweest naar zwemvaardigheid in het basisonderwijs? Welke evoluties worden hierin vastgesteld?
3. Hoe wordt de zwemvaardigheid van de schoolkinderen gemonitord? Wie staat hiervoor in? Wat zijn de bevindingen?
4. Welke maatregelen worden genomen om de zwemvaardigheid in Vlaanderen te verhogen? Graag krijg ik hiervan een exhaustief overzicht.

**Vlaams
Parlement**

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 814 van 12 september 2022

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. De overheid beschikt niet over geaggregeerde gegevens van het aantal uren zwemles dat basisscholen aanbieden noch het aantal effectieve zweminuten per leerling. Op schoolniveau dient daarentegen steeds de eindterm zwemmen te worden bereikt, de inspectie controleert ter zake.
- 2-3. Op basis van het onderzoek van 2018 blijkt dat de leerlingen de eindterm zwemmen voor het lager onderwijs bereiken. Het onderzoek besluit dat op populatieniveau leerlingen die het lager onderwijs verlaten zich veilig voelen in het water en kunnen zwemmen.

De inspectie zet lichamelijke opvoeding geregeld in de focus tijdens doorlichtingen. Ze onderzoekt dan of de eindtermen aangeboden en geëvalueerd worden. Zwemmen maakt hiervan deel uit. Dit is een globaal onderzoek naar alle eindtermen van lichamelijke opvoeding. Er wordt niet over elke eindterm apart gerapporteerd, dus ook niet over zwemmen.

4. Zwemmen staat opgenomen in de eindtermen voor het lager onderwijs. Deze moeten bereikt worden op het einde van het zesde leerjaar. De regelgeving bepaalt dat elke leerling in het lager onderwijs recht heeft op één schooljaar gratis zwemmen. Dit betekent dat de school voor elke leerling één schooljaar lang de kosten voor het vervoer naar en de toegang tot het zwembad betaalt.

Om betaalbare en kwaliteitsvolle zwemopleidingen in de lagere scholen te blijven garanderen is voldoende en toegankelijke infrastructuur een cruciale voorwaarde. Om mogelijk te maken dat elke school gebruik kan maken van de beschikbare infrastructuur werden verschillende projectoproepen gedaan. Daarnaast werd er in de vorige en huidige beleidsperiode samen in meer dan 45 zwembadprojecten geholpen bij de renovatie of nieuwbouw. Ook zijn er technologische optimalisaties voorzien bij nieuwere zwembaden om de energiekosten te helpen drukken.

Hierbij een overzicht van de zwembadprojecten gesubsidieerd met Vlaamse subsidies bij de renovatie of nieuwbouw ervan. Alle geselecteerde projecten zijn ook terug te vinden op de website van Sport Vlaanderen (zie <https://www.sport.vlaanderen/lokale-besturen/ondersteuning/subsidiering-sportinfrastructuur/>). Sport Vlaanderen heeft geen info waar er lessen Lichamelijke Opvoeding doorgaan.

Provincie	Naam	Stad/ Gemeente	Oproep	Subsidie bedr
Antwerpen	Eenvoudig Zwembad Westerlo De Beeltjes	Westerlo	VI Sportinfrastruutuurplan (PPS)	% op BBV
	Multifunctionele Sportcentra - Sportcomplex Hoogstraten	Hoogstraten	VI Sportinfrastruutuurplan (PPS)	% op BBV
	Buitensportpark & Zwembad Balsakker Lille	Lille	Decreet bovenlokale sportinfra 2021	985.625
	Intergemeentelijk zwembad Aartse laar - Hemiksem - Niel	Aartse laar	Decreet bovenlokale sportinfra 2019	1.062.500
	Sportoase Deurne Zwembad Ruggenveld	Deurne (Antwerpen)	Decreet bovenlokale sportinfra 2018	1.100.000
	Integrale renovatie gemeentelijk zwembad Kalmthout	Kalmthout	Decreet bovenlokale sportinfra 2017	301.472
	Zwembad Wezenberg - Renovatie	Antwerpen	Decreet bovenlokale sportinfra 2017	497.879
	ZB04_Renovatie zwembad Turnhout	Turnhout	Oproep zwembaden 2015	750.000
	ZB02_Renovatie zwembad Antwerpen	Antwerpen	Oproep zwembaden 2015	267.440
	ZB20_Renovatie zwembad Kontich	Kontich	Oproep zwembaden 2015	193.979
	ZB10_Renovatie zwembad Kalmthout	Kalmthout	Oproep zwembaden 2015	399.214
	ZB24_Renovatie zwembad Arendonk	Arendonk	Oproep zwembaden 2015	37.774
	AGB Arendonk	Arendonk	Oproep zwembaden 2016	209.825
	AGB Bornem	Bornem	Oproep zwembaden 2016	77.520
	S&R Lier - Waterperels	Lier	Oproep zwembaden 2016	310.118
	AGB Sport Actief Mechelen	Mechelen	Oproep zwembaden 2016	255.830
	Gemeente Heist-op-den-Berg	Heist-op-den-Berg	Oproep zwembaden 2016	886.876
Limburg	Multifunctionele Sportcentra - Sportcomplex Lanaken	Lanaken	VI Sportinfrastruutuurplan (PPS)	% op BBV
	ZB09_Renovatie zwembad Lummen	Lummen	Oproep zwembaden 2015	566.041
	ZB11_Renovatie zwembad Bilzen	Bilzen	Oproep zwembaden 2015	352.823
	ZB08_Vervanging door nieuwbouw zwembad Lommel	Lommel	Oproep zwembaden 2015	750.000
	S&R Pelt - Dommelslag	Pelt	Oproep zwembaden 2016	183.825
	Gemeente Houthalen Helchteren & Peer	Houthalen-Helchteren	Oproep zwembaden 2016	425.000
	Stad Sint-Truiden	Sint-Truiden	Oproep zwembaden 2016	888.000
Oost-Vlaanderen	Zwembad De Watermolen	Belsele	Decreet bovenlokale sportinfra 2021	1.005.625
	Nieuwbouw zwembad Brake l	Brake l	Decreet bovenlokale sportinfra 2021	887.500
	Nieuw zwembad Hoge Wal Evergem	Evergem	Decreet bovenlokale sportinfra 2021	887.500
	Bouw nieuw zwembad en renovatie kleedkamers sporthal SJC Lokeren	Lokeren	Decreet bovenlokale sportinfra 2021	1.000.000
	Duik- en Schoonspringinfrastructuur Zwembad Aalst	Aalst	Decreet bovenlokale sportinfra 2017	206.379
	Eeklo Buitensportsite	Eeklo	Decreet bovenlokale sportinfra 2017	246.081
	ZB12_Vervanging door nieuwbouw zwembad Temse	Temse	Oproep zwembaden 2015	750.000
	ZB22_Vervanging door nieuwbouw zwembad Eeklo	Eeklo	Oproep zwembaden 2015	750.000
	ZB01_Vervanging door nieuwbouw zwembad Oudenaarde	Oudenaarde	Oproep zwembaden 2015	750.000
	ZB27_Renovatie zwembad Aalst	Aalst	Oproep zwembaden 2015	652.830
	Gemeente Brake l	Brake l	Oproep zwembaden 2016	253.091
	Farys (Zomergem)	Zomergem	Oproep zwembaden 2016	149.232
	Farys (Rooigem-Gent)	Rooigem-Gent	Oproep zwembaden 2016	119.235
	AGB Dendermonde	Dendermonde	Oproep zwembaden 2016	254.268
	Stad Ronse	Ronse	Oproep zwembaden 2016	694.505
	Sport AG Aalst	Aalst	Oproep zwembaden 2016	778.652

Vlaams-Brabant	Multifunctionele Sportcentra - Sportcomplex Halle	Halle	VI Sportinfrastructuurplan (PPS)	%op BBV
	2021 - Nieuwbouw sporthal Wildersportcomplex	Sint-Pieters-Leeuw	Decreet bovenlokale sportinfra 2021	897.901
	Sportcomplex Molenveld Herent	Herent	Decreet bovenlokale sportinfra 2018	1.062.500
	ZB26 Renovatie zwembad Ternat	Ternat	Oproep zwembaden 2015	682.845
	ZB17_vervanging door nieuwbouw zwembad Londerzeel	Londerzeel	Oproep zwembaden 2015	750.000
	ZB18 Renovatie zwembad Liedekerke	Liedekerke	Oproep zwembaden 2015	107.388
	ZB06 Renovatie zwembad Kapelle-op-den-Bos	Kapelle-op-den-Bos	Oproep zwembaden 2015	361.939
	ZB07 Renovatie zwembad Leuven	Leuven	Oproep zwembaden 2015	377.726
	AGB Zaventem	Zaventem	Oproep zwembaden 2016	113.488
	Gemeente Overijse	Overijse	Oproep zwembaden 2016	465.000
	Farys (Liedekerke)	Liedekerke	Oproep zwembaden 2016	45.022
	Gemeente Sint-Genesius-Rode	Sint-Genesius-Rode	Oproep zwembaden 2016	98.010
	Stad Leuven (Wilsle)	Wilsle	Oproep zwembaden 2016	652.797
West-Vlaanderen	Multifunctionele Sportcentra - Sportcomplex Olympiabad Brugge	Brugge	VI Sportinfrastructuurplan (PPS)	%op BBV
	GEMEENTELIJK ZWEMBAD RECREATIEDOMEIN GRASDUINEN	Bredene	Decreet bovenlokale sportinfra 2021	895.000
	BEE Nieuwbouw zwembad	Beernem	Decreet bovenlokale sportinfra 2021	812.500
	BLA nieuwbouw sporthal	Blankenberge	Decreet bovenlokale sportinfra 2019	398.637
	Nieuwbouw sportcentrum Hernieuwenburg	Wielsbeke	Decreet bovenlokale sportinfra 2019	1.125.000
	Sportpark De Pluimen	Diksmuide	Decreet bovenlokale sportinfra 2018	489.512
	Zwembad Anzegem - Deerlijk	Vichte	Decreet bovenlokale sportinfra 2018	1.137.500
	Kunstgrasvelden voetbal, nieuwe sporthal en indoorspeelplein Sportpunt Zwevegem	Zwevegem	Decreet bovenlokale sportinfra 2018	325.633
	Sportspoor Wevelgem, het goede spoor voor een totale sportbeleving.	Wevelgem	Decreet bovenlokale sportinfra 2017	1.026.875
	ZB21_Vervanging door nieuwbouw zwembad Kortrijk	Kortrijk	Oproep zwembaden 2015	750.000
	ZB05_Vervanging door nieuwbouw zwembad Zwevegem	Zwevegem	Oproep zwembaden 2015	750.000
	Farys (Gistel)	Gistel	Oproep zwembaden 2016	34.104
	Stad Roeselare	Roeselare	Oproep zwembaden 2016	888.000
	Farys (Oostende)	Oostende	Oproep zwembaden 2016	852.000
	Farys (Diksmuide)	Diksmuide	Oproep zwembaden 2016	427.252
	Farys (Blankenberge)	Blankenberge	Oproep zwembaden 2016	489.900
	TMVW (Beernem)	Beernem	Oproep zwembaden 2016	358.450

Het decreet bovenlokale sportinfrastructuur (en topsportinfrastructuur) voorziet sinds eind 2017 in financiële ondersteuning van bovenlokale infrastructuurprojecten. Zwembaden komen hiervoor in aanmerking. We zien dat er sinds de invoering van het decreet een 21-tal specifieke zwembadprojecten werden gesubsidieerd. Alle sportgerelateerde investeringskosten, waaronder ook energiebesparende maatregelen, zijn subsidieerbaar. Sinds 2021 is het mogelijk om 2x per jaar een projectoproep te organiseren. Voorheen was dit 1x per jaar.

Daarnaast breng ik graag de oproep van AGION en Sport Vlaanderen extra onder de aandacht om je sport- en bewegingsinfrastructuur naschools open te stellen. Elke inrichtende macht uit het gesubsidieerd leerplichtonderwijs (kleuter-, lager-, basis- of secundair onderwijs) kan hiervoor een projectvoorstel indienen om subsidies te verkrijgen. Ook zwembaden passen binnen deze oproep. Een eerste oproep in 2021 resulteerde in meer dan € 6,5 miljoen subsidies voor 55 scholen zodat ze hun infrastructuur buiten de uren kunnen openstellen voor sportverenigingen, jeugdbewegingen en buurtinitiatieven. In 2022 werd een tweede oproep gelanceerd: deadline indienen was 30 juni 2022.